

**Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
у Київському університеті туризму, економіки і права**

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему забезпечення якості вищої освіти у Київському університеті туризму, економіки і права (далі - Положення) розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» (стаття 16. Система забезпечення якості вищої освіти), Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347), Наказу МОН України від 01.06.2016 №600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу у Київському університеті туризму, економіки і права (далі – університет) та на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)», зокрема:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії закладу вищої освіти, який несе відповідальність за забезпечення якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх етапах освітнього процесу;
- компетентнісного підходу, який передбачає перехід із процесної на результатну парадигму навчання;
- студентоцентрованого підходу до навчання й викладання із застосуванням гнучких навчальних траєкторій та визнанням компетентностей, набутих поза формальними освітніми програмами;
- здійснення моніторингу якості освітньої діяльності;
- інтегративності (зв'язку освіти з науковими дослідженнями та інноваціями);
- постійного підвищення якості освітньої діяльності;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів) до процесу забезпечення якості;
- відкритості та прозорості на усіх етапах забезпечення якості вищої освіти;
- комунікаційної підтримки, яка забезпечить зміну інформаційно- роз'яснювальної роботи на двосторонню комунікацію.

1.2. Метою внутрішньої системи забезпечення якості освіти в університеті є досягнення позитивної динаміки якості підготовки здобувачів вищої освіти шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам державних освітніх стандартів та потребам зацікавлених сторін.

1.3. Система забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в університеті складається з таких компонентів:

- підсистема моніторингу умов освітньої діяльності (зовнішній контекст та освітній потенціал ЗВО);
- підсистема моніторингу процесів освітньої діяльності та супроводжувальних процесів;
- підсистема діагностики результатів навчання здобувачів вищої освіти;
- підсистема встановлення зворотнього зв'язку з учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами.

1.4. Гарантом якості виступає освітнє середовище університету, у якому зміст освітніх програм, навчальні можливості та ресурсне забезпечення відповідають цій меті.

1.5. Політика університету щодо забезпечення якості освіти спрямована на розвиток культури якості, яка включає пошук шляхів удосконалення якості та відображає взаємозв'язок між науковими дослідженнями, з одного боку, та навчанням і викладанням з іншого, а також враховує національний контекст, у якому працює заклад, інституційний контекст і стратегічний підхід закладу.

Внутрішня система забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- розроблення і затвердження освітніх програм відповідно до Стандартів вищої освіти, певного рівня Національної рамки кваліфікацій вищої освіти, а отже й Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти;
- постійний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм, їх модернізація та аналіз на відповідність вимогам студентів та ринку праці;
- впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу університету;
- забезпечення необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою;
- організація інформаційного менеджменту, у тому числі збір, аналіз і використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом;
- запровадження системи опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами;
- забезпечення публічності інформації про діяльність університету;
- здійснення самооцінки якості освіти й освітньої діяльності як основи для зовнішнього забезпечення якості;
- створення ефективної системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності, запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників університету та здобувачів вищої освіти.

2. Розробка та затвердження освітніх програм

2.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в університеті здійснюється відповідно до Стандартів освітньої діяльності, Стандартів вищої освіти, Національної рамки кваліфікації, Рамки кваліфікації Європейського простору вищої освіти, Стратегії забезпечення якості вищої освіти Київського університету туризму, економіки і права на 2017-2025 роки та регулюється цим Положенням.

2.2. Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) (далі - освітня програма) має відповідати вимогам Стандарту вищої освіти. Стандарти вищої освіти для кожного ступеня вищої освіти за кожною спеціальністю відповідно до Національної рамки кваліфікацій розробляє та затверджує МОН України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих закладів освіти.

2.3. Освітня програма (освітньо-професійна, освітньо-наукова) має відповідати вимогам Стандарту вищої освіти:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) перелік компетентностей випускника;
- 3) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 4) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 5) вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

б) вимоги до професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.4. Освітньо-професійна програма спеціальності (спеціалізації) розробляється проектною групою відповідного факультету, до складу якої входять керівник (гарант), провідні фахівці з відповідної спеціальності (спеціалізації). Можуть залучатися представники роботодавців та органів студентського самоврядування.

Гарант освітньої програми призначається наказом Ректора і відповідає за контроль дотримання ліцензійних вимог під час започаткування та провадження освітньої діяльності за відповідною освітньою програмою.

Склад проектною групи формується гарантом освітньої програми, розглядається на засіданні випускової кафедри (випускових кафедр), Вченої ради факультету, на якому реалізується освітня програма, і затверджується наказом Ректора.

Завідувач випускової кафедри здійснює керівну функцію в діяльності проектних груп, відповідає за повну та якісну реалізацію покладених на проектну групу функцій. Гарант освітньої програми підпорядковується завідувачу кафедри, призначеної випусковою для відповідної освітньої програми.

2.5. Розроблення освітніх програм передбачає створення таких її складових:

- профіль освітньої програми (загальна інформація, мета, характеристика освітньої програми з чітким визначенням предметної галузі, опис придатності випускників до працевлаштування та подальшого навчання, короткий опис основних підходів, методів та технологій викладання й навчання, програмні компетентності (інтегральна, загальні, фахові), програмні результати навчання (на основі дискрипторів Національної рамки кваліфікацій: знання, уміння, комунікація, автономія та відповідальність), ресурсне забезпечення реалізації програми, академічна мобільність);
- розподіл змісту освітньо-професійної/наукової програми за групами компонентів та циклами підготовки;
- перелік компонентів освітньо-професійної/наукової програми та їхньої логічної послідовності;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентам освітньої програми.

В освітній програмі має бути чітко зазначена освітня кваліфікація, яку отримують здобувачі вищої освіти в разі її успішного завершення.

Розроблення освітньої програми завершується процедурою перевірки її збалансованості та реалістичності. Освітня програма ухвалюється Вченою радою університету і затверджується наказом Ректора.

2.6. На підставі освітньо-професійної програми робоча група факультету розробляє навчальний план для відповідної спеціальності (спеціалізації). Навчальний план є нормативним документом університету, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Обов'язковим елементом навчального плану є пояснювальна записка, яка містить таблицю відповідності між освітніми компонентами програми та компетентностями і програмними результатами навчання.

Навчальний план ухвалюється Вченою радою університету і затверджується Ректором.

2.7. Робочий навчальний план укладається на поточний навчальний рік окремо для кожного навчального курсу на основі затвердженого в установленому порядку навчального плану за роком прийому з урахуванням змін, обумовлених календарем року навчання. При цьому передбачається оперативне внесення до нього системних змін, обумовлених виконанням наказів та розпоряджень МОН України, рішень Вченої ради університету. Робочий навчальний план затверджується першим проректором (директором).

2.8. З метою реалізації індивідуальної освітньої траєкторії як персонального шляху

реалізації особистісного потенціалу здобувача вищої освіти, для кожного студента розробляється індивідуальний навчальний план, який визначає послідовність, форму і темп засвоєння освітніх компонентів освітньої програми.

Індивідуальний навчальний план формується з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду здобувача вищої освіти. Він складається на підставі навчального плану на кожний навчальний рік і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни та частину вибіркового навчальних дисциплін, обраних студентом з урахуванням структурно-логічної схеми підготовки, затверджується деканом факультету.

Вибіркові навчальні дисципліни складаються з двох компонентів: 1) навчальні дисципліни вільного вибору студентами; 2) блоки вибіркового навчальних дисциплін, які забезпечують отримання здобувачем вищої освіти додаткової спеціальності/спеціалізації в межах ліцензованої спеціальності.

Вибіркові навчальні дисципліни, введені університетом в освітню програму і включені до індивідуального навчального плану студента, є обов'язковими для вивчення.

Контроль за виконанням індивідуального навчального плану студента здійснюється деканатом.

2.9. Для кожного освітнього компоненту освітньо-професійної програми відповідною кафедрою розробляється навчальна програма згідно з вимогами освітньої програми підготовки фахівців. Навчальна програма містить загальну інформацію про освітній компонент; мету, яка пов'язана з компетентностями, визначеними освітньою програмою; опис очікуваних результатів навчання; інформаційний обсяг, список рекомендованої літератури (обов'язкової та додаткової); форму контролю, опис засобів діагностики.

Зміст навчальної програми кожного освітнього компоненту (навчальної дисципліни, педагогічної практики тощо) має враховувати колективну й розподілену дію навчальних дисциплін, методів, результатів навчання.

Кожен науково-педагогічний працівник до початку розроблення навчальної програми має бути ознайомлений із програмними результатами навчання, яких необхідно досягти здобувачу вищої освіти, і з компетентностями, яких має набути студент відповідно до освітньої програми.

З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу та реалізації професійної спрямованості змісту навчання, попередження дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків навчальні програми розглядаються та ухвалюються навчально-методичною комісією відповідного факультету. Після чого вона затверджується рішенням Вченої ради університету. Перегляд та затвердження програм навчальних дисципліни здійснюється за потреби.

3. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм

3.1. Перегляд освітніх програм відбувається за результатами їхнього моніторингу в цілому та їх компонентів, але не рідше одного разу на п'ять років.

3.2. Основною метою моніторингу та перегляду освітніх програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань і затребуваності на ринку праці, підвищення якості та ефективності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів вищої освіти.

3.3. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок проведення аналізу попиту та пропозицій на ринку праці, моніторингу необхідності відкриття нових спеціальностей (спеціалізацій), прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства.

3.4. Система моніторингу та перегляду освітніх програм відбувається за участю студентів та зацікавлених сторін і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних з одержанням та аналізом інформації щодо змістовності та організації освітнього процесу,

за програмами через:

- експертне оцінювання актуальності змісту освітніх програм та підготовленості випускників до професійної діяльності представниками ринку праці;
- оцінювання стану організації освітнього процесу здобувачами вищої освіти, моніторинг успішності та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;
- оцінювання актуальності змісту освітніх програм, їхньої відповідності найновішим дослідженням відповідної галузі, змінам потреб суспільства та організації освітнього процесу факультетами (інститутами), кафедрами та викладачами;
- узагальнення та оперативне реагування на поточну інформацію стосовно змісту освітньої програми, проблемних ситуацій та порушень щодо її реалізації;
- визначення ефективності процедур оцінювання студентів, очікувань, потреб та задоволеності студентів щодо освітньої програми;
- оцінювання освітнього середовища і служби підтримки студентів та їхньої відповідності цілям освітньої програми.

3.5. За результатами моніторингу та перегляду освітніх програм у разі необхідності відбувається їх доопрацювання.

4. Впровадження студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання

4.1. Студентоцентроване навчання розглядається як в контексті побудови, так і реалізації освітніх програм.

Основними характеристиками студентоцентрованого навчання є:

- навчання, орієнтоване на вихід (output-oriented study programme);
- компетентнісний підхід у побудові та реалізації освітніх програм (competence-based approach);
- навчання, орієнтоване на результати (result-based education).

Студентоцентроване навчання надає здобувачу вищої освіти більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання, ураховує особливості пріоритетів особи, що навчається, ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження, яке узгоджується із тривалістю освітньої програми.

Здобувач вищої освіти відіграє ключову роль у процесі моніторингу, який дозволяє визначити реалістичність навчального навантаження та співвідношення навчальної діяльності з часом, відведеним на її виконання.

4.2. Основними категоріями студентоцентрованого навчання є набуті компетентності.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особистісні якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Компетентності відображають погляд зовнішніх замовників: роботодавців, професійних асоціацій, випускників тощо на освітню та/або професійну підготовку і мають підвищити здатність до працевлаштування, конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Компетентності набуваються поступово, формуються цілою низкою навчальних

дисциплін на різних етапах освітньої програми, можуть починати формуватися в рамках програми одного рівня вищої освіти, а закінчувати формування на іншому, вищому рівні.

Результати навчання формулюються викладачами на рівні освітньої програми, а також на рівні окремої дисципліни і мають бути чітко вимірювальними. Результати навчання сфокусовані на очікуваних навчальних досягненнях студента, на тому, що може продемонструвати (знає, розуміє, здатен зробити) студент після завершення навчання.

4.3. Основними принципами студентоцентрованого навчання в університеті є:

- взаємоповага у стосунках між студентом та викладачем;
- активне залучення студента до реалізації всіх компонентів освітнього процесу;
- урахування різноманітних індивідуальних потреб кожного студента;
- реалізація гнучких навчальних траєкторій через організацію вивчення студентами дисциплін вільного вибору, академічну мобільність і трансфер кредитів;
- зворотній зв'язок щодо навчального процесу.

5. Система оцінювання здобувачів вищої освіти

5.1. Контроль та оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в університеті.

Контроль успішності знань студента здійснюється у формі поточного і підсумкового контролю, а також державної атестації. Процедури оцінювання мають відповідати наступним вимогам: призначатися для вимірювання досягнення визначених результатів навчання та інших цілей програми; відповідати своєму призначенню; мати чіткі опубліковані критерії для виставлення балів; проводитись особами, які розуміють роль оцінювання для просування студентів в оволодінні компетентностями, пов'язаними з їхніми майбутніми кваліфікаціями.

5.2. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів. Його особливостями є: визначення та обговорення викладачем і студентами результатів навчання та критеріїв їх досягнення; забезпечення продуктивного зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання; активна роль студентів у навчальному процесі; надійна комунікація між викладачем і студентами; ефективна реакція викладача на навчальні запити та потреби студентів. Оцінюється аудиторна робота студента, самостійна, індивідуальна та виконання завдань підсумкового (поточного) модульного контролю знань, що проводиться у формі письмових контрольних робіт.

5.3. Підсумковий (семестровий) модульний контроль здійснюється з метою з'ясування рівня засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни та виставлення підсумкової оцінки. Підсумкова оцінка може бути виставлена в результаті накопичення оцінок з окремих модулів у разі виконання студентом усіх видів поточних контрольних заходів та результатів екзамену. Підсумковий контроль є обов'язковою складовою організації освітнього процесу, оцінювання навчальних досягнень студентів з кожної навчальної дисципліни.

5.4. Семестровий контроль в університеті здійснюється під час зимової та літньої екзаменаційних сесій тривалістю до двох тижнів. Форму семестрового контролю із залікового кредиту (навчальної дисципліни) визначено індивідуальним навчальним планом студента (на підставі навчального плану зі спеціальності) у вигляді екзамену або підсумкового модульного контролю (ПМК) за обсягом навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені графіком навчального процесу.

Здобувачам вищої освіти, які отримали позитивну оцінку досягнутих результатів навчання за певний компонент освітньої програми, присвоюється кількість кредитів ECTS, яка відповідає кількості кредитів, призначених компоненту. Присвоєння кредитів засвідчує

відповідність особи вимогам освітнього компоненту.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, яка використовується в університеті.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок	
64-73	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)
60-63	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	

5.5. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення фактичної відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація випускників проводиться за акредитованими спеціальностями та завершується видачею документів державного зразка про присудження відповідного ступеня освіти та присвоєння здобутої кваліфікації. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та/або екзаменів відповідно до вимог освітньої програми, відповідно до Стандартів вищої освіти за спеціальностями.

Програма, методика та форма проведення екзамену (усно, письмово, тестування тощо), порядок організації захисту кваліфікаційних робіт бакалаврів та магістрів, критерії оцінювання програмних результатів навчання визначаються випусковою кафедрою і оприлюднюються не пізніше, ніж за шість місяців до початку атестації.

6. Підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти

6.1 Якість набору здобувачів забезпечується за рахунок:

- профорієнтаційної роботи серед випускників загальноосвітніх навчальних закладів та

- технікумів, коледжів;
- пошуку та підтримки обдарованих дітей, сприяння їхній подальшій освіті;
- співробітництва із роботодавцями з питань профорієнтаційної роботи;
- організованої роботи приймальної комісії.

6.2. Якість набору в аспірантуру забезпечується за рахунок:

- заохочення здобувачів, аспірантів, докторантів, молодих вчених до участі в наукових дослідженнях на кафедрах університету;
- заохочення здобувачів до підготовки та участі в міжнародних, всеукраїнських та регіональних наукових конференціях;
- заохочення здобувачів до участі у міжнародних, українських, регіональних, університетських конкурсах студентських наукових робіт, турнірах, олімпіадах;
- заохочення здобувачів до публікації матеріалів за результатами їхньої науково-дослідної роботи;
- виваженого і принципового ставлення до рекомендації випускників до навчання в аспірантурі.

7. Забезпечення якості кадрового складу науково-педагогічних та педагогічних працівників

7.1. Забезпечення якості кадрового складу науково-педагогічних та педагогічних працівників спрямоване на:

- утвердження визначальної ролі викладачів у створенні якісного досвіду для студентів та забезпеченні умов для набуття ними компетентностей;
- зміну ролі викладача в контексті впровадження студентоцентрованого підходу до навчання і викладання;
- встановлення чітких, прозорих і справедливих процедур набору науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- створення можливостей та стимулів для професійного розвитку викладацького складу;
- заохочення до наукової діяльності задля посилення зв'язку між освітою та дослідженнями;
- заохочення до застосування інноваційних методів викладання та нових технологій.

7.2. До складу науково-педагогічних працівників університету, які обираються на конкурсній основі, належать асистенти, викладачі, старші викладачі, доценти, професори, завідувачі кафедр, декани факультетів.

Процедура конкурсного відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників регулюється укладання з ними трудових договорів (контрактів).

Заяви про участь у конкурсі мають право подавати особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеним Законом України «Про вищу освіту», вимогам інших нормативно-правових актів. На посади науково-педагогічних працівників обираються, як правило, особи, які мають наукові ступені та вчені звання.

Кандидатури претендентів на заміщення посад науково-педагогічних працівників обговорюються на засіданнях відповідної кафедри, вченої ради факультету

Рішення Вченої ради університету, відповідної вченої ради факультету, Конкурсної комісії про результати конкурсу є підставою для видання наказу директора (першого проректора) про прийняття на роботу науково-педагогічного працівника.

7.3. Робота науково-педагогічних та педагогічних працівників здійснюється відповідно до Статуту університету, Положення про організацію освітнього процесу в університеті, інших нормативних документів.

Основним документом планування та обліку роботи науково-педагогічних та педагогічних працівників університету є індивідуальний план роботи науково-

педагогічного (педагогічного) працівника. В індивідуальному плані зазначаються всі види робіт, що плануються на навчальний рік, за якими науково-педагогічний (педагогічний) працівник звітує після завершення навчального періоду (семестр, навчальний рік). Основними видами робіт є навчальна, методична, наукова та організаційна. Індивідуальні плани науково-педагогічних та педагогічних працівників розглядаються на засіданні кафедри й затверджуються завідувачем кафедри. Індивідуальний план завідувача кафедри затверджує декан факультету.

Щорічно наприкінці навчального року на засіданні кафедри обговорюється виконання науково-педагогічними та педагогічними працівниками індивідуальних планів. Завідувач кафедри робить висновок про виконання науково-педагогічним (педагогічним) працівником індивідуального плану роботи. Висновок затверджується на засіданні кафедри.

7.4. До складу педагогічних працівників університету належать інспектори деканату та кафедр університету.

7.5. Оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості їх професійної діяльності та здійснюється шляхом визначення їх рейтингів. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, акредитаційних вимогах, вимогах щодо діяльності університету.

Визначення рейтингів науково-педагогічних працівників проводить наприкінці навчального року рейтингова комісія університету, головою якої є ректор.

Рейтингові списки науково-педагогічних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету та інформаційних стендах факультетів.

Індивідуальні рейтинги є основою для стимулювання науково-педагогічних працівників (преміювання, представлення до присвоєння почесних звань тощо).

Складовою моніторингу якості освітньої діяльності можуть бути рейтинги кафедр за підсумками навчального (календарного) року. Метою визначення рейтингів кафедр є встановлення освітніх структурних підрозділів, що роблять найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців і розвиток наукових досліджень. Критерії оцінки охоплюють кваліфікаційні показники науково-педагогічних працівників, науково-методичну та міжнародну діяльність, підготовку кадрів вищої кваліфікації тощо. Результати оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

7.6. Складовою системи моніторингу якості освітньої діяльності також можуть бути щорічні конкурси (на кращу студентську академічну групу тощо). Мета конкурсів – виявити та підтримати освітні структурні підрозділи й окремих науково-педагогічних працівників, які мають значні здобутки в різних напрямках освітньої діяльності. Конкурси організовуються та проводяться відповідно до положень, наказів Ректора.

7.7.3 метою розширення участі студентів у моніторингу якості освіти та оцінюванні роботи науково-педагогічних працівників у університеті може бути впроваджена система студентського моніторингу якості освіти, соціологічні опитування студентів і випускників, що організовують та проводять органи студентського самоврядування.

8. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників

8.1. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників університету регламентується Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказом Міністерства освіти і науки України від 24.01.2013 року № 48 «Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів».

Метою підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників університету є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей.

8.2. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-

педагогічних і педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з п'ятирічним планом-графіком, який схвалюється Вченою радою університету та затверджується наказом Ректора.

З метою вдосконалення професійної компетентності науково-педагогічних працівників структурні підрозділи університету спільно з базами практик, громадськими організаціями, закладами позашкільної освіти, іншими фахівцями можуть створювати творчі майстерні, експериментальні майданчики; проводити семінари, тренінги, практикуми; організовувати роботу секцій, гуртків, творчих колективів тощо.

8.3. Працівники університету підвищують кваліфікацію в Україні та за кордоном.

8.4. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників проводиться з відривом або без відриву від виробництва, у тому числі дистанційно.

8.5. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється за такими видами: довгострокове підвищення кваліфікації (курси, школи, стажування тощо); короткострокове підвищення кваліфікації (семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, вебінари, «круглі столи» тощо).

8.6. Підвищення кваліфікації та стажування враховується при обранні на посади науково-педагогічних працівників.

9. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти

9.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в університеті відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і передбачає:

- забезпечення фізичними ресурсами, що сприяють навчанню студентів з різними потребами (бібліотеки, навчальне обладнання, інформаційно-технологічна інфраструктура тощо);
- підтримку здобувачів вищої освіти з боку тьюторів, наставників та інших консультантів;
- загальнодоступність усіх ресурсів та їхню відповідність зазначеним цілям;
- забезпечення інформованості студентів про наявність відповідних послуг.

9.2. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу.

Матеріально-технічна база університету має бути повністю пристосована для підготовки фахівців. Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах, лабораторіях, спортивних спорудах, на базах практик. Забезпеченість складає 100%. В університеті створено умови для доступу до мережі інтернет, у навчальних корпусах діє WiFi-мережа.

Освітній процес має бути забезпечений навчальною, методичною та науковою літературою, періодикою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки університету. Функціонує електронний кафедральний репозитарій академічних текстів студентів університету.

На кафедрах університету має бути розроблено й постійно оновлюються навчальні контентні навчальних дисциплін, які складаються з наукового, методичного, інформаційного ресурсів для організації аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти має організовуватися за допомогою дистанційних форм комунікування «викладач–студент–викладач» через особисті веб-сторінки викладачів, групи, створені в соціальних Інтернет-мережах, індивідуальні блоги викладачів, використання сервісів Google тощо.

На офіційному веб-сайті університету повинно бути розміщено інформацію про навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітньої діяльності з освітніх програм ступенів вищої освіти бакалавра та магістра.

Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки

здобувачів вищої освіти в університеті здійснюється шляхом соціологічних опитувань студентів та студентського моніторингу освітнього процесу, проведення аналізу відповідними структурами.

10. Інклюзивне освітнє середовище

10.1. Метою створення в університеті інклюзивного середовища є забезпечення відповідних умов для здобуття освіти всіх категорій студентів, у тому числі осіб з інвалідністю.

10.2. Повинна бути розроблена стратегія, в межах якої проектування і компоненти будь-якого середовища, виробів, комунікації, інформаційних технологій чи послуг стане доступним та зрозумілим всім однаковою мірою та відповідатиме вимогам спільного користування.

10.3. Основу стратегії створення та розвитку інклюзивного середовища в університеті становить:

- розробка широкого спектру навчальних продуктів з урахуванням потреб усіх категорій здобувачів вищої освіти (навчальні програми, навчальні плани, оцінювання знань, способи та мова викладання, титрування або переклад на жестову мову);
- відповідний аудиторний дизайн, зокрема наявність місць для осіб, які пересуваються на візках;
- доступність до інфраструктури університету;
- можливість використання бібліотеки, читальних залів, спортивних майданчиків, гуртожитків, їдальні, місць громадського користування;
- розміщення (в т.ч. на офіційному веб-сайті університету) інформації в доступних форматах.

10.4. Практичне впровадження стратегії інклюзивного середовища в університеті базується на принципах рівності та доступності для кожного шляхом надання однакових засобів для всіх користувачів із метою уникнення уособлення окремих груп із різним рівнем можливостей.

11. Інформаційний менеджмент

11.1. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті має сприяти організація інформаційного менеджменту, задля чого функціонує електронна система збору й аналізу інформації та система електронного документообігу.

11.2. В університеті запроваджені та функціонують АСУ «Деканат», веб-додаток для синхронізації даних, загального доступу до документів та файлів через хмарні інформаційні технології.

11.3. Складовими системи збору та аналізу інформації є бази даних з основних напрямів діяльності університету:

- формування контингенту здобувачів вищої освіти та організація освітнього процесу;
- підготовка та виготовлення документів про освіту (додатки до дипломів європейського зразка DIPLOMA SUPPLEMENT, академічні довідки);
- кадрове забезпечення освітньої та науково-дослідної діяльності;
- ресурсне забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи.

11.4. Система електронного документообігу передбачає наявність стандарту документообігу університету, підсистеми електронного підпису, шаблонів електронних документів та системи їхнього редагування, програмного забезпечення електронного документообігу.

11.5. Інформаційні системи дозволяють забезпечити моніторинг якості освітньої діяльності університету та прийняття ефективних управлінських рішень щодо її покращення.

11.6. Збору та аналізу підлягають такі дані: ключові показники ефективності, інформація про студентський склад, досягнення студентів, показники їхньої успішності та відрахування, рівень задоволеності студентів своїми програмами, доступні навчальні ресурси та послуги із підтримки студентів, кар'єрні траєкторії випускників тощо.

11.7. До збору, аналізу інформації, а також планування подальшої діяльності активно залучаються студенти та співробітники університету.

11.8. В університеті запроваджено систему опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами.

12. Оцінювання управлінської діяльності керівних працівників університету

12.1. Керівними працівниками університету є ректор, проректори, декани факультетів, завідувачі кафедр, завідувач бібліотеки, керівники структурних підрозділів.

12.2. Система аналізу та оцінки діяльності керівних працівників університету є дієвим засобом контролю та вдосконалення їхньої професійної діяльності.

12.3. Соціальне значення оцінки діяльності керівних працівників університету полягає в безпосередньому та опосередкованому публічному впливі процедури оцінювання на діяльність керівників та якість освітніх послуг.

12.4. Процес та результати управлінської діяльності керівних працівників університету оцінюється за такими критеріями:

- наявність чітких стратегічних планів розвитку структурного підрозділу (напряму діяльності), поточних планів роботи;

- відповідність сучасним тенденціям теорії та практики управління (стратегічний менеджмент, культура організації, система менеджменту якості освіти, управління якістю освіти, моніторинг, маркетинг, делегування повноважень, колегіальність управління, демократизація управління тощо);

- наявність системи менеджменту якості освітньої діяльності;

- використання сучасних інформаційних технологій в управлінні;

- колегіальність, прозорість та ефективність управлінських рішень;

- обґрунтованість та прозорість фінансової діяльності, що спрямована на забезпечення високого рівня якості освітніх послуг, організації наукових досліджень та підтримки іміджу університету;

- рівень керованості структурним підрозділом (напрямом діяльності), що характеризується обсягом виконання прийнятих управлінських рішень та їх якістю;

- соціально-психологічний клімат у структурному підрозділі, безконфліктність стосунків (стосунки керівників та працівників, працівників та здобувачів вищої освіти);

- підбір, розстановка кадрів у структурних підрозділах, перспективне планування кадрового забезпечення освітньої діяльності;

- відсутність фактів хабарництва та посадових зловживань;

- контроль за трудовою дисципліною та ведення дисциплінарної практики;

- ефективна організація освітньої та наукової діяльності;

- моніторинг потреб на ринку праці, зв'язок з роботодавцями, випускниками;

- просвітницька та громадська активність;

- двобічна відкрита комунікація з усіма суб'єктами освітнього процесу та стейкхолдерами з використанням усіх засобів комунікації (в тому числі медіа, мережеві комунікації, Інтернет).

12.5. Оцінювання управлінської діяльності здійснюється, як правило, за підсумками освітнього періоду (семестр, навчальний рік), календарного року та за період дії контракту (трудового договору).

12.6. Керівні працівники періодично (не менше одного разу на рік) звітують на Вченій раді університету, ректораті про свою діяльність за окремим напрямом або про роботу в

цілому.

12.7. Поточні звіти керівних працівників заслуховуються на щотижневих нарадах при Ректоріві.

12.8. Процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників:

- рейтингування структурних підрозділів;
- рейтингування працівників структурних підрозділів за певними видами діяльності (освітня, наукова, міжнародна, профорієнтаційна, громадська, мистецька, спортивна тощо);
- матеріальне та моральне заохочення, дисциплінарні стягнення;
- моніторинг оцінок управлінської діяльності працівниками та здобувачами вищої освіти.

12.9. Результати оцінювання управлінської діяльності керівних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету та/або в інший спосіб.

13. Забезпечення публічності інформації про діяльність університету

13.1. Публічність інформації про діяльність університету здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 19.02.2015 р. №166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

13.2. На офіційному веб-сайті університету розміщується інформація, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню:

Документи, що регламентують діяльність університету:

- Статут університету, ліцензії, сертифікати, положення про структурні підрозділи, структура та органи управління університету тощо.
- Положення про організацію освітнього процесу в університеті.
- Загальні аналітичні матеріали про діяльність університету з різних напрямів діяльності.
- Рейтинги кафедр, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти.
- Інформація про ступені вищої освіти, форми навчання, спеціальності (спеціалізації), освітні програми та освітні компоненти, кваліфікації, мова освітнього процесу.
- Ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються.
- Матеріали вступної кампанії на поточний рік (правила прийому, рейтингові списки, програми та розклад вступних випробувань, розмір плати за навчання та за надання додаткових освітніх послуг тощо).
- Інформація з кадрових питань (кадровий склад керівних органів університету, перелік вакантних посад, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах).
- Інформація для студентів (відомості про діяльність студентського самоврядування, зразки документів про освіту, організацію студентського дозвілля тощо).
- Інформація про наукову діяльність університету (напрями наукової діяльності та наукові проекти; конференції, семінари, конкурси та виставки, що проводяться в університеті; наукові видання; діяльність Наукового товариства студентів і молодих вчених тощо).

14. Організація практичної підготовки студентів

14.1. Організація практичної підготовки студентів здійснюється відповідно до Положенням про організацію освітнього процесу в університеті.

Мета практичної підготовки – набуття студентами професійних компетентностей для подальшого їх використання в реальних виробничих умовах.

Зміст і послідовність проходження практики визначається програмою практики, яка розробляється відповідною кафедрою (кафедрами) за участі представників роботодавців та студентського самоврядування.

14.2. Практика студентів проводиться на університетських та зовнішніх базах практики, які мають відповідати вимогам програми. Із зовнішніми базами практики

(підприємствами, організаціями, установами) університет укладає договори на її проведення.

Рівень проведення практики залежить від якості кадрового й методичного забезпечення.

14.3. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки підбиваються на вчених радах факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

Моніторинг якості організації практики забезпечують щорічні опитування студентів, випускників, потенційних роботодавців, а також система студентського моніторингу якості освітнього процесу.

15. Запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти

15.1. Систему запобігання та виявлення плагіату створено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Система спрямована на запобігання та виявлення таких видів порушень академічної доброчесності:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже відомої інформації, що стосується освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти.

15.2. Академічним плагіатом вважається:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) чужої роботи у свою без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- парафраза (переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту).

15.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату розповсюджується на наукові та методичні праці науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників університету, докторантів, аспірантів, осіб, прикріплених до університету з метою здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук) поза аспірантурою, та студентів.

15.4. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні роботи (курсіві роботи, реферати тощо);

- дипломні роботи здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра, магістра;
- науково-методичні праці (підручники, навчальні посібники, дистанційні курси тощо), монографії та інші роботи, що вимагають рекомендації Вченої ради університету до видання;
- рукописи статей, тези доповідей заходів наукового та науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів).

Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів для розгляду Вченою радою університету, кафедрою університету, науковим відділом університету.

15.5. Безпосередньо перевірку матеріалів на академічний плагіат, за відповідним дорученням, організовують:

- вчений секретар Вченої ради університету;
- відповідальні секретарі оргкомітетів конференцій, семінарів;
- завідувачі кафедр або відповідальні особи з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників кафедр, які призначаються розпорядженням завідувача кафедри;
- наукові керівники дипломних робіт здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра, магістра.

15.6. Інструментом для виявлення запозичень є програмно-технічні засоби (сервіси) з перевірки наукових, науково-методичних, дипломних та навчальних робіт. Для підвищення об'єктивності перевірки унікальності роботи та виявлення плагіату може застосовуватися дві програми пошуку.

Перелік програм пошуку та порядок виявлення плагіату визначається методичною інструкцією щодо перевірки робіт на академічний плагіат із використанням програмно-технічних засобів.

Для технічної підтримки перевірки наукових, науково-методичних, дипломних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату на офіційному веб-сайті університету можуть розміщуватися посилання на відповідні сервіси.

15.7. Відповідальність науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників університету за академічний плагіат визначається їхніми посадовими інструкціями, Правилами внутрішнього розпорядку університету.

15.8. Здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (тест, ПМК, екзамен тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми; відрахування з університету.

15.9. Особа, стосовно якої порушено питання щодо недотримання нею академічної доброчесності, має право ознайомлюватися з матеріалами перевірки та/або оскаржувати рішення про притягнення її до академічної відповідальності згідно із законодавством.

15.10. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає такі процедури та заходи:

- формування атмосфери несприйняття академічної недоброчесності;
- інформування здобувачів вищої освіти, викладачів та науковців про необхідність дотримання правил академічної етики;
- створення умов, що унеможливають академічний плагіат;
- підвищення відповідальності за академічний плагіат;
- підготовка, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення покликань на використані в наукових і навчальних роботах матеріали;
- ознайомлення науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників університету, здобувачів вищої освіти з документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат, включаючи це Положення;

- організація бібліотекою заходів із популяризації основ інформаційної культури;
- запровадження в рамках навчальних дисциплін вивчення вимог коректного використання інформації при роботі з первинними та вторинними інформаційними ресурсами та об'єктами інтелектуальної власності, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- проведення для аспірантів, докторантів заходів із питань наукової етики та недопущення академічного плагіату;
- сприяння органам студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики;
- розміщення на офіційному веб-сайті університету, внутрішньому порталі університету інформації про етичні принципи та правила дотримання академічної доброчесності.

16. Прикінцеві положення

16.1. Це Положення вводиться в дію з наступного дня після його затвердження наказом Ректора.

16.2. Зміни та доповнення до цього Положення можуть вноситися за ухвалою Вченої ради університету і вводиться в дію наказом Ректора.

16.3. Контроль за виконанням даного Положення несуть посадові особи університету відповідно до їхніх функціональних обов'язків.